

UCHWAŁA NR XXXII/215/2022
RADY POWIATU W PIŃCZOWIE
z dnia 20 maja 2022 roku

w sprawie przyjęcia „Powiatowego programu na rzecz osób niepełnosprawnych pn. „RAZEM” dla powiatu pińczowskiego na lata 2022-2027”

Na podstawie art.4 ust.1 pkt 5 w związku z art.12 pkt 11 z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (t.j.: Dz.U. z 2022 r., poz. 528 z późn. zm.) i art. §35a ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2021 poz. 573 z późn. zm.), Rada Powiatu uchwała co następuje:

§1. Przyjmuje się „Powiatowy program na rzecz osób niepełnosprawnych pn. „RAZEM” dla powiatu pińczowskiego na lata 2022-2027”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie zadań wynikających z programu określonego w §1 zleca się Zarządowi Powiatu.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU**

mgr inż. Ireneusz Gołuszka

RADCA PRAWNY
Karolina K.
mgr Karolina Korczyńska
KL-936

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Na lata 2022- 2027

„RAZEM”

POWIAT PIŃCZOWSKI

Powiat obejmuje pięć gmin:

- Pińczów,
- Działoszyce,
- Złotą,
- Michałów,
- Kije.

Siedzibą władz powiatu jest
Pińczów .

WSTĘP

Działania na rzecz osób niepełnosprawnych są zadaniem ogólnospołecznym oraz ważnym elementem polityki państwa, która jest skierowana na minimalizowanie skutków niepełnosprawności oraz zaspokajanie potrzeb osób niepełnosprawnych we wszystkich obszarach życia. Rozpoznanie i zdiagnozowanie potrzeb osób niepełnosprawnych, a także podejmowanie działań mających na celu wyeliminowanie przeszkód utrudniających osobom niepełnosprawnym aktywny udział w życiu społecznym, zapobiega marginalizacji i wykluczeniu społecznemu tej grupy osób. „Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2022-2027” stanowi kontynuację kierunków, jakie zostały wytyczone w „Powiatowym Programie Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2016-2021”. Program ma ułatwić prowadzenie aktywnej polityki społecznej wobec osób niepełnosprawnych, wspierać i umacniać ich prawa, eliminować wszelkie przejawy dyskryminacji oraz przyczynić się do stworzenia osobom niepełnosprawnym warunków umożliwiających godne i możliwie pełne uczestnictwo w życiu społecznym i zawodowym. Skuteczną realizację tego celu mają zapewnić planowane, konkretne działania na rzecz integracji społecznej, aktywizacji zawodowej oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

PROBLEMATYKA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Niepełnosprawni w świetle prawa. Nie istnieje jedna, powszechnie uznana definicja niepełnosprawności. Zgodnie z definicją stosowaną przez Światową Organizację Zdrowia: „do osób niepełnosprawnych zalicza się osoby z długotrwałą obniżoną sprawnością fizyczną, umysłową, intelektualną lub sensoryczną, która w interakcji z różnymi barierami może ograniczyć ich pełne i efektywne uczestnictwo w życiu społecznym na równych zasadach z innymi obywatelami”. W Polsce stosowane są co najmniej dwie definicje dotyczące osób niepełnosprawnych. Pierwsza to definicja wynikająca z przepisów prawa i dotycząca podstawy prawnej kwalifikacji do grupy osób niepełnosprawnych. Zgodnie z ustawą z dnia z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych: „niepełnosprawność określana jest jako stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub okresowo utrudniający, ograniczający bądź uniemożliwiający wypełnianie ról społecznych, a w szczególności ograniczający zdolność do wykonywania pracy zarobkowej”. Druga dużo szersza definicja niepełnosprawności stosowana jest w statystyce Głównego Urzędu Statystycznego i ujmuje: „nie tylko osoby niepełnosprawne prawnie, ale również osoby, które nie posiadają orzeczenia o

niepełnosprawności lecz deklarują, że mają ograniczenia w wykonywaniu wybranych czynności tzw. niepełnosprawność biologiczną”.

2. Stopnie niepełnosprawności i instytucje powołane do orzekania o niepełnosprawności.

Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych wprowadza trzy stopnie niepełnosprawności: 1) znaczny stopień niepełnosprawności, 2) umiarkowany stopień niepełnosprawności, 3) lekki stopień niepełnosprawności. Do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych. Do lekkiego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w istotny sposób obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną lub mającą ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne. W stosunku do osób, które nie ukończyły 16 roku życia, niepełnosprawność nie podlega gradacji. Osoby te mogą uzyskać orzeczenie o niepełnosprawności. Dzieci do 16 roku życia zaliczane są do osób niepełnosprawnych, jeżeli mają naruszoną sprawność fizyczną lub psychiczną o przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy, z powodu wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenia organizmu, powodującą konieczność zapewnienia im całkowitej opieki lub pomocy w zaspokojeniu podstawowych potrzeb życiowych w sposób przewyższający wsparcie potrzebne osobie w danym wieku. Orzeczenia są wydawane przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności – PZOON. Organem właściwym miejscowo w sprawie ustalenia niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności na wniosek mieszkańców Powiatu Pińczowskiego jest PZOON w Pińczowie. Ustawodawca w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych stanowi, że „rehabilitacja osób niepełnosprawnych oznacza zespół działań, w szczególności organizacyjnych, leczniczych, psychologicznych, technicznych, szkoleniowych, edukacyjnych

i społecznych zmierzających do osiągnięcia, przy aktywnym uczestnictwie tych osób, możliwie najwyższego poziomu ich funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej". Zgodnie z powyższą definicją, rehabilitacja osób niepełnosprawnych ma trzy główne cele: 1) zapewnienie jak najwyższego poziomu funkcjonowania, który pozwoliłby osobom niepełnosprawnym na wykonywanie codziennych zadań życiowych i zawodowych. 2) zapewnienie osobom niepełnosprawnym takiej samej jakości życia, jaką mają pozostali członkowie danej społeczności, a także możliwości samorealizacji. 3) zapewnienia osobom niepełnosprawnym integracji społecznej czyli akceptacji ich przez swoją społeczność, uznanie ich praw do normalnego życia. Do rehabilitacji, która ma zapewnić realizację powyższych celów niezbędne są działania organizacyjne tj. działania powołanych instytucji, placówek, zobowiązanych do świadczenia usług leczniczych, psychologicznych, technicznych, szkoleniowych, edukacyjnych, społecznych. W zależności od rodzaju podejmowanych działań, wyróżniamy różne aspekty procesu rehabilitacji np. aspekt leczniczy, psychiczny, społeczny, zawodowy, które są realizowane w ramach rehabilitacji leczniczej, psychologicznej, społecznej czy też zawodowej.

CELE STRATEGICZNE

1. Kształtowanie pozytywnego wizerunku osoby niepełnosprawnej w społeczeństwie.

1.1 Cel operacyjny: Kształtowanie wolnego od stereotypów wizerunku osoby niepełnosprawnej:

- przeprowadzenie kampanii informacyjno-Promocyjnej „Powiat Pińczów bez barier”,
- promowanie i propagowanie imprez kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych i turystycznych, w których współuczestniczą osoby niepełnosprawne,
- popularyzowanie osiągnięć i sukcesów osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego i gospodarczego,
- stała współpraca z lokalnymi mediami.

1.2. Cel operacyjny: Kształtowanie właściwych postaw społecznych sprzyjających realizowaniu praw osób niepełnosprawnych:

- organizowanie spotkań, konkursów z udziałem dzieci i młodzieży,
- organizowanie konferencji i seminariów poświęconych sytuacji osób Niepełnosprawnych,
- promowanie działania instytucji, firm i osób, które w istotny sposób wpływają na poprawę sytuacji osób niepełnosprawnych w Powiecie,

1.3. Cel operacyjny: Uświadamianie osobom niepełnosprawnym przysługujących im praw i obowiązków:

- promowanie infolinii o ulgach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych,
- ułatwienie osobom niepełnosprawnym pozyskiwanie informacji poprzez rozprowadzanie informatorów w zakresie: możliwości ustalenia niepełnosprawności lub jej stopnia, rodzajach ulg i uprawnieniach przysługujących osobom niepełnosprawnym,
- pomoc w nawiązaniu kontaktu z odpowiednią organizacją pozarządową, instytucją, placówką specjalistyczną.
- możliwości uzyskania dofinansowania do różnych form rehabilitacji.

Oczekiwane Efekty:

- pozytywne zmiany w społecznej świadomości w stosunku do osób niepełnosprawnych,
- upowszechnianie wizerunku osób niepełnosprawnych jako pełnosprawnych członków społeczeństwa,
- wzrost aktywności instytucji i organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych oraz wyzwolenie nowych form tej działalności,
- stworzenie sprawnego dostępu do informacji dla osób niepełnosprawnych.

2. Zwiększenie dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym i kulturalnym.

2.1. Cel operacyjny: Aktywizowanie osób niepełnosprawnych poprzez likwidację barier transportowych:

- prowadzenie kompleksowej informacji na temat dostępności środków transportu oraz związanej z nim infrastruktury dla osób niepełnosprawnych,
- promowanie przewoźników, którzy mają bazę dostosowaną do przewozu osób niepełnosprawnych,
- wzrost liczby środków transportu przystosowanego do potrzeb osób niepełnosprawnych.

2.2. Cel operacyjny: Przystosowanie przestrzenie „powszechnej dostępności” do potrzeb osób niepełnosprawnych:

- promowanie obiektów „przyjaznych osobom niepełnosprawnym”,
- likwidowanie barier architektonicznych w mieszkaniach i budynkach mieszkalnych, w których mieszkają osoby niepełnosprawne,
- ułatwianie osobom niepełnosprawnym dostępu do budynków i innych obiektów publicznych poprzez likwidację barier architektonicznych,

- zapewnienie formy pomocy ze strony innych osób, w tym przewodników, lektorów oraz profesjonalnych tłumaczy języka migowego,
- inicjowanie wykorzystania urządzeń technicznych aby udostępnić osobom niepełnosprawnym takie formy kultury jak film, teatr, literatura,
- promowanie oznakowania w piśmie Brai'le'a oraz w łatwej do odczytania i zrozumiałej formie w budynkach i innych obiektach publicznych.

Oczekiwane Efekty:

- samodzielne funkcjonowanie i pełne uczestnictwo osób niepełnosprawnych we wszystkich sferach życia,
- prowadzenie aktywnego trybu życia,
- przeciwdziałanie izolacji tej grupy społecznej,
- poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych.

3. Zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do kształcenia i podnoszenia kwalifikacji.

3.1. Cel operacyjny: Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w dostępie do edukacji:

- umożliwianie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w zajęciach mających na celu podniesienie sprawności fizycznej i psychicznej,
- organizowanie kursów i szkoleń dla kadry pedagogicznej podnoszące kwalifikacje w zakresie pracy z osobami niepełnosprawnymi,
- zapewnienie realizacji specjalnych potrzeb edukacyjnych osób niepełnosprawnych poprzez tłumaczy języka migowego oraz urządzeń wspomagających,
- promowanie edukacji zdrowotnej kierowanej do rodzin, wśród których są osoby niepełnosprawne,
- promocja tworzenia klas integracyjnych

- organizowanie szkoleń i kursów dla dorosłych osób niepełnosprawnych umożliwiających zdobycie odpowiednich kwalifikacji i doskonalenie już posiadanych umiejętności,
- ułatwianie osobom niepełnosprawnym zdobycie wyższego wykształcenia,
- zapewnianie dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej możliwości uczęszczania do szkół i przedszkoli w swoim środowisku społecznym poprzez likwidację barier architektonicznych,
- likwidowanie barier transportowych uniemożliwiających osobom niepełnosprawnym dostęp do masowych placówek edukacyjnych.

Oczekiwane Efekty:

- zwiększenie liczby osób niepełnosprawnych podnoszących swoje kwalifikacje,
- zwiększenie liczby osób niepełnosprawnych posiadających wyższe wykształcenie oraz stworzenie lepszych szans na otwartym rynku pracy,
- zapewnić pełnego rozwoju osobowości, talentów i kreatywności oraz rozwój intelektualny i fizyczny osób niepełnosprawnych,
- efektywne uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym.

4. Tworzenie aktywnych form rehabilitacji zawodowej.

4.1. Cel operacyjny: Tworzenie warunków do aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych:

- zapewnienie osobom niepełnosprawnym doradztwa organizacyjno-prawnego i ekonomicznego w zakresie działalności gospodarczej lub rolniczej,
- udzielanie osobom niepełnosprawnym pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub rolniczej,
- organizowanie dla niepełnosprawnych absolwentów staży oraz szkoleń grupowych i indywidualnych,
- organizowanie subsydiowanych miejsc pracy np. prace interwencyjne,

- wspieranie ochrony zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zakładach pracy chronionej,
- promowanie zatrudnienia wspomaganego, telepracy oraz innych elastycznych form zatrudnienia osób niepełnosprawnych.
- promowanie działalności i uczestnictwa w Warsztacie Terapii Zajęciowej
- promowanie działalności i uczestnictwa w Środowiskowym Domu Samopomocy

4.2. Cel operacyjny: Tworzenie warunków do powstania i utrzymania miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych:

- zwrot kosztów przystosowania tworzonych i istniejących stanowisk pracy,
- zwrot pracodawcy kosztów szkolenia zatrudnionych osób niepełnosprawnych,
- informowanie pracodawców o możliwościach uzyskania ulg, zwolnień i dotacji z tytułu zatrudnienia niepełnosprawnych osób.

4.3. Cel operacyjny: Utworzenie systemu aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych:

- utworzenie banku danych informującego o możliwości przeszkolenia i instytucjach szkolących osoby niepełnosprawne,
- organizowanie giełdy pracy dla osób niepełnosprawnych.

Oczekiwane Efekty:

- otrzymanie i utrzymanie pracy zarobkowej dla osób niepełnosprawnych najbardziej dyskryminowanych na otwartym rynku pracy,
- podniesienie jakości życia i samooceny osób niepełnosprawnych,
- przełamanie barier społecznych i stereotypów dotyczących przekonania o braku bądź małej wartości pracy tych osób,
- łagodzenie skutków izolacji, wycofania się z życia zawodowego i społecznego.

5. Aktywne zaangażowanie organizacji osób niepełnosprawnych w kreowanie polityki społecznej na rzecz osób niepełnosprawnych.

5.1. Cel operacyjny: Zintegrowanie i wzmacnianie organizacji działających w imieniu i na rzecz osób niepełnosprawnych:

- opracowanie mapy organizacji pozarządowych działających w imieniu i na rzecz tych osób na terenie powiatu pińczowskiego,
- organizowanie imprez kulturalnych, sportowo-rekreacyjnych i turystycznych integrujących środowisko osób niepełnosprawnych,

5.2. Cel operacyjny: Inicjowanie współpracy administracji samorządowej, instytucji i organizacji działających w imieniu i na rzecz osób niepełnosprawnych:

- uczestniczenie w tworzeniu lokalnego programu na rzecz osób niepełnosprawnych,
- wspólne działania organizacji pozarządowych, administracji i innych instytucji w celu skutecznego wykorzystania środków przeznaczonych na aktywizację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych,
- promowanie jednostek i organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

Oczekiwane Efekty:

- spójna lokalna polityka na rzecz wyrównywania szans osób niepełnosprawnych,
- wzrost aktywności instytucji i organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych,
- efektywne wykorzystanie środków na rehabilitację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych.

6. Promocja zdrowego stylu życia i aktywnego wyczynku osób niepełnosprawnych.

6.1. Cel operacyjny: Umożliwienie osobom niepełnosprawnym pełnego udziału w regularnej aktywności fizycznej:

- organizowanie i współfinansowanie imprez sportowych, rekreacyjnych i turystycznych,
- organizowanie i dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych osobom dorosłym, dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej oraz ich opiekunom,
- wydawanie i propagowanie materiałów informujących o możliwości skorzystania z pobytu na turnusie rehabilitacyjnym.

6.2. Popularyzowanie turystyki wśród osób niepełnosprawnych:

- przedstawienie dostępnych dla osób niepełnosprawnych atrakcyjnych tras turystycznych i spacerowych,
- stworzenie przewodnika turystycznego dla osób niepełnosprawnych,
- mobilizowanie przedsiębiorców turystycznych do przygotowania oferty dostępnej dla osób niepełnosprawnych.

Oczekiwane Efekty:

- podniesienie sprawności psychofizycznej osób niepełnosprawnych,
- ułatwienie komunikacji i nawiązywanie kontaktów,
- wzrost samodzielności osób niepełnosprawnych w życiu społecznym,
- wzrost aktywności osób niepełnosprawnych w społeczeństwie,
- sprawdzenie się w wybranych dziedzinach aktywności sportowej.

PODSUMOWANIE

Opracowanie „Programu działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami na lata 2022-2027” stanowi kolejny dokument strategiczny, który wskazuje konkretne działania, mające na celu poprawę jakości życia osób z niepełnosprawnościami z terenu powiatu pińczowskiego. Program został przygotowany na bazie doświadczeń wynikających z realizacji Programu w latach 2016-2021 oraz bieżącej analizy problematyki osób z niepełnosprawnościami.

Program wyznacza kierunki powiatowej polityki w obszarze sfery życia osób z niepełnosprawnościami. Skorelowane działania, podejmowane poprzez założenia programowe, w które włączone będą zarówno osoby z niepełnosprawnościami, jak i instytucje działające na rzecz poprawy sytuacji osób z niepełnosprawnościami, mogą korzystnie wpłynąć na poprawę sytuacji społeczno-zawodowej tych osób. Program powinien również przyczynić się do zanikania stereotypów na temat osób z niepełnosprawnościami.

Realizując program będzie można aplikować o środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i Unii Europejskiej przez organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, fundacje, instytucje działające w sferze pomocy społecznej, placówki służby zdrowia, placówki edukacyjne oraz samorządy terytorialne, które są partnerami w osiągnięciu wszystkich celów operacyjnych.

D Y R E K T O R
Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie w Pińczowie

mgr Joanna Słonina

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU

mgr inż. Ireneusz Gohuszka